NO. SOALAN: 48

PEMBERITAHU PERTANYAAN DEWAN RAKYAT

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN WILLIAM LEONG JEE KEEN

TARIKH : 11 MAC 2014 (SELASA)

SOALAN :

Tuan William Leong Jee Keen [Selayang] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan sebab-sebab mengapa Perkara 145 Perlembagaan Persekutuan tidak patut dipinda untuk memberi kuasa untuk pendakwaan kes-kes rasuah kepada SPRM.

JAWAPAN: **YB PUAN HAJAH NANCY SHUKRI**
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI

JAWAPAN:

Tuan Yang di-Pertua,

1. Fasal (3) Perkara 145 Perlembagaan Persekutuan menyatakan bahawa Peguam Negara mempunyai kuasa untuk memulakan, menjalankan atau memberhentikan apa-apa prosiding bagi sesuatu kesalahan, selain prosiding di hadapan mahkamah Syariah, mahkamah anak negeri dan mahkamah tentera. Namun demikian, mana-mana orang yang dilantik oleh Pendakwa Raya untuk menjadi Timbalan Pendakwa Raya boleh menjalankan kuasa Pendakwa Raya tetapi hendaklah tertakluk kepada kawalan dan arahan Pendakwa Raya. Ini adalah selaras dengan peruntukan subseksyen 376(3) Kanun Tatacara Jenayah [*Akta 593*] yang menyatakan seperti yang berikut:

> "*Public Prosecutor*
>
> 376. (3) *The Public Prosecutor may appoint fit and proper persons to be Deputy Public Prosecutors who shall be under the general control and direction of the Public Prosecutor and may exercise all or any of the rights and powers vested in or exercisable by the Public Prosecutor by or under this Code or any other written law except any rights or powers expressed to be exercisable by the Public Prosecutor personally and he may designate any of such Deputy Public Prosecutors as Senior Deputy Public Prosecutors.*".

2. Terdapat Timbalan Pendakwa Raya yang dilantik oleh Pendakwa Raya di bawah subseksyen 376(3) Kanun Tatacara Jenayah dan ditempatkan di Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM). Timbalan Pendakwa tersebut sememangnya diberi kuasa untuk membuat keputusan untuk menjalankan pendakwaan atau sebaliknya bagi kes-kes yang disiasat oleh SPRM.

3. Di mana-mana negara pun, kuasa untuk membuat pertuduhan dan pendakwaan terletak pada Peguam Negara atau pun Pendakwa Raya yang bebas dan tidak dipengaruhi oleh mana-mana agensi penyiasatan. Dalam menjalankan penyiasatan dan pendakwaan, perlu ada '*check and balance*'. Sekiranya SPRM diberi kuasa membuat keputusan untuk mendakwa, maka tidak wujud unsur pemikiran yang bebas (*independence of mind*) dalam mempertimbangkan fakta dan keterangan sesuatu kes secara objektif.

4. Isu meminda Perlembagaan Persekutuan bagi memberi kuasa memulakan pendakwaan kepada SPRM untuk kes-kes rasuah tidak timbul. Ini adalah kerana kuasa mutlak untuk memulakan pendakwaan hanya terletak pada Peguam Negara yang tidak boleh dijadikan alasan pemberian kuasa Peguam Negara kepada mana-mana pihak lain apatah lagi kepada badan yang menjalankan siasatan bagi memastikan keadilan kepada semua pihak yang terlibat.

5. Di samping itu, adalah janggal sekiranya agensi penguatkuasaan seperti SPRM yang menjalankan risikan dan penyiasatan dan pada masa yang sama turut diberi kuasa untuk mendakwa. Mengambil contoh yang lain, pihak Polis DiRaja Malaysia (PDRM) turut menjalankan siasatan kes-kes jenayah yang lain dan

pendakwaannya dijalankan oleh Timbalan Pendakwa Raya. Mekanisme pendakwaan sedia ada ini berjalan lancar untuk semua agensi penguatkuasaan undang-undang Malaysia dan tiada sebab yang kukuh mengapa ia perlu diubah.

6. Siasatan yang dijalankan oleh SPRM dan agensi penguatkuasaan undang-undang yang lain perlulah diteliti dan disemak oleh Peguam Negara bagi menjamin ketelusan, keseimbangan dan keadilan selaras dengan kedudukan Peguam Negara sebagai Pendakwa Raya yang mempunyai kawalan dan kuasa untuk mengeluarkan arahan bagi semua pendakwaan kes jenayah dan prosiding di bawah Kanun Tatacara Jenayah seperti yang diperuntukkan di bawah seksyen 376 Kanun Tatacara Jenayah.

7. Di samping itu juga, asas pertimbangan dalam membuat sesuatu pendakwaan adalah sama ada terdapat keterangan yang mencukupi bagi mendapatkan sabitan terhadap setiap pertuduhan yang dibuat terhadap orang kena tuduh. Keterangan yang ada hendaklah keterangan yang relevan, boleh diterima dan boleh dipercayai (*credible*) bagi memastikan sabitan diperoleh dan juga bagi memastikan keadilan kepada semua pihak.

8. Asas pertimbangan ini diguna pakai bagi setiap kes jenayah termasuklah kes rasuah tanpa mengira siapa atau apakah kedudukan pelaku jenayah tersebut. Sehubungan dengan itu, tidak wujud unsur percanggahan kepentingan (*conflict of interest*) dalam membuat sesuatu keputusan untuk mendakwa. Standard pendakwaan dalam semua kes jenayah termasuk kes rasuah juga adalah selaras apabila

pendakwaan dijalankan oleh Timbalan Pendakwa Raya daripada Jabatan Peguam Negara.

9. Oleh yang demikian, kuasa pemutus untuk mendakwa hendaklah diberikan secara eksklusif kepada Peguam Negara bagi melancarkan pentadbiran sistem undang-undang negara ini. Kerajaan tidak bercadang untuk memberi kuasa mendakwa dalam kes-kes rasuah kepada SPRM secara mutlak tanpa perlu merujuk kepada Peguam Negara kerana dalam menjalankan siasatan dan pendakwaan bagi sesuatu kes rasuah itu perlu wujud '*check and balance*' antara kuasa kedua-dua institusi ini.

Sekian, terima kasih.